

URZĄD PATENTOWY

D06p 1/12

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 26957.

Kl. 8 m, 12.

I. G. Farbenindustrie Aktiengesellschaft
(Frankfurt n. M., Niemcy).

Sposób farbowania mieszanych tkanin i mieszanej przędzy z wełny i regenerowanej celulozy.

Zgłoszono 25 maja 1937 r.

Udzielono 14 lipca 1938 r.

Pierwszeństwo: 20 czerwca 1936 r. (Niemcy).

Stwierdzono, że mieszane tkaniny i mieszaną przędę z wełny i regenerowanej celulozy można doskonale farbować traktując je zdolnymi do sprzęgania aromatycznymi aryloidami kwasów oksykarbonowych lub β - ketonokwasów, zawierających w cząsteczce co najmniej jedną grupę sulfoamidową z co najmniej jednym wolnym atomem wodoru, a następnie poddając je działaniu związków dwuazowych amin aromatycznych.

Jako zdolne do sprzęgania arylicy wymienionego rodzaju można stosować np.

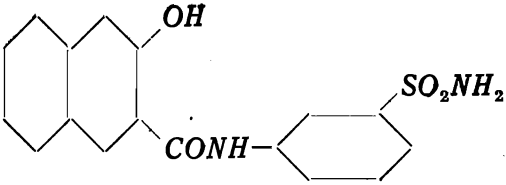
arylicy kwasu 2 - oksynaftaleno - 3 - karboksylowego, tlenku 2 - oksy - 3 - karboksydwufenylu, kwasu 2 - oksyantraceno - 3 - karboksylowego, 2 - oksykarbazolo - 3 - karboksylowego i kwasu 2 - oksytrójfenyleno - 3 - karboksylowego, następnie arylicy, otrzymywane z estrów acetylooctowych, estrów aroylooctowych i estrów aroyleno - bis - octowych, o ile wymienione związki posiadają w cząsteczce co najmniej jedną grupę sulfoamidową z co najmniej jednym wolnym atomem wodoru. Atom wodorowy grupy sulfoamidowej może być

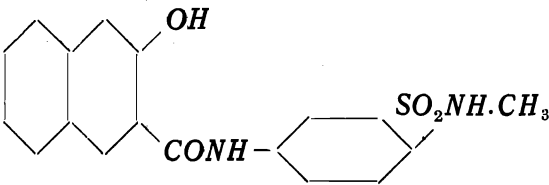
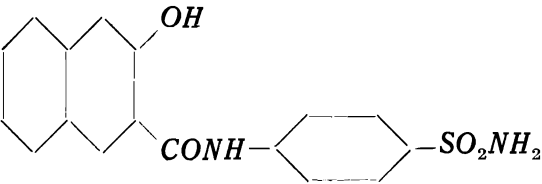
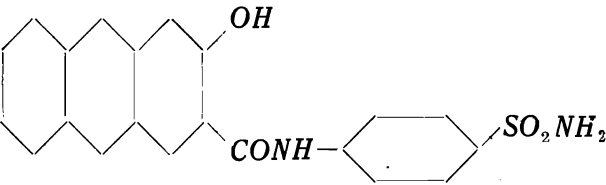
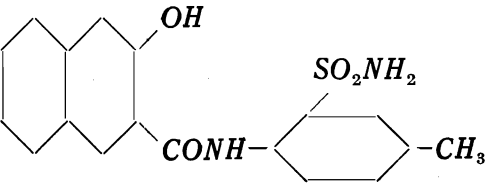
ewentualnie zastąpiony resztą alkylową, cykloalkylową, aralkylową lub aryłową.

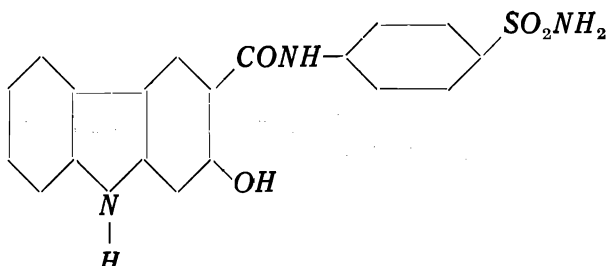
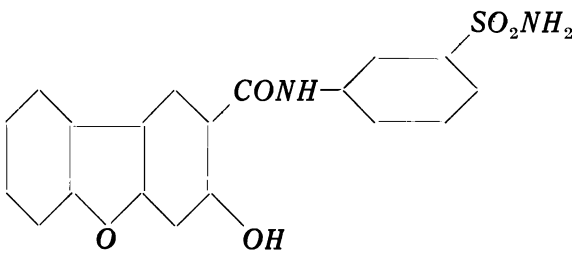
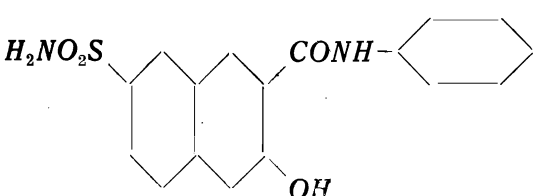
Arylidy te rozpuszczają się już w wodnych roztworach słabych zasad, np. sody, amoniaku, etanoloaminy, i doskonale ciągną na materiał farbowany z tych roztworów, które dzięki swej nieznacznej zasadowości są nieszkodliwe, a w każdym razie mało szkodliwe dla włókien zwierzęcych. Wywoływanie barwników na włóknach przeprowadza się w zwykły sposób za pomocą zdwuazowanych amin aromatycznych. Zależnie od rodzaju użytego arylidu i związku dwuazowego otrzymuje się odcienie żółte, czerwone, fioletowe, niebieskie, zielone lub brązowe do czarnych, odznaczające się przeważnie dużą trwałością na pranie, światło i tarcie.

Przykład I. Tkaninę mieszaną, zawierającą 70% wełny i 30% wełny celulozowej, wprowadza się do roztworu zawierającego w litrze 2,5 — 3 g (3' - sulfoamido-fenilo)- amidu kwasu 2 - oksynaftaleno - 3 - karboksylowego i 2 g sody (lub odpowiednią ilość amoniaku). Tkaninę wyżyma się i wywołuje roztworem, zawierającym w litrze związek dwuazowy z 2,5 g 3 - nitro - 6 - metoksy - 1 - aminobenzenu oraz odpowiednią ilość octanu sodu, niezbędną do zobojętnienia kwasu mineralnego. W ten sposób otrzymuje się równomierne, błyszczącoczerwone wybarwienie o dużej trwałości na pranie, tarcie i światło.

W poniższym zestawieniu podano dalsze wybarwienia, uzyskane w taki sam sposób:

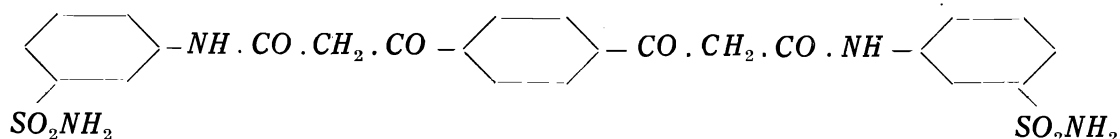
Składniki zaprawowe	Składniki dwuazowe	Odcień
	3 - chloro - 1 - aminobenzen	pomarańczowy
"	eter 4,4' - dwuchloro - 2 - aminodwufenylowy	czerwony
"	5 - chloro - 2 - amino - 1 - metylobenzen	czerwony
"	4 - amino - 4' - metoksy - dwufenyloamina	niebieski
"	3 - amino - 4 - metoksy - 6 - benzoyloamino - 1 - metylobenzen	fioletowy

Składniki zaprawowe	Składniki dwuazowe	Odcień
	4 - chloro - 2 - nitro - 1 - - aminobenzen	czerwony
"	1 - amino - 4 - benzoylo- amino - 2,5 - dwumeto- ksybenzen	niebieski
"	4,4' - dwuaminodwufeny- loamina	czarny
	4 - aminodwufenyloamina	niebieski
"	3 - nitro - 4 - amino - 1 - - metylobenzen	czerwony
"	1 - aminoantrachinon	czerwony
	1 - amino - 2 - metoksy - - dwufenyloamina	zielony
	3 - nitro - 6 - metoksy - - 1 - aminobenzen	czerwony

Składniki zaprawowe	Składniki dwuazowe	Odcień
	3 - nitro - 6 - metoksy - - 1 - aminobenzen	brązowy
	"	brązowy
	"	czerwony

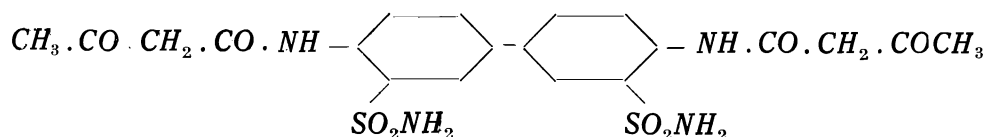
Przykład II. Tkaninę mieszaną, zawierającą 70% wełny i 30% wełny celulozowej, traktuje się w sposób, opisany w przy-

kładzie I, za pomocą roztworu zawierającego w litrze 5 g pochodnej kwasu tereftalowego o wzorze

i 4 g bezwodnego węglanu sodu (lub odpowiednią ilość amoniaku, etanoloaminy albo innej słabej zasady). Tkaninę, zaprawioną w ten sposób, traktuje się roztworem zawierającym w litrze związek dwuazowy z 2 g 2 - chloro - 1 - aminobenze-

nu. Otrzymuje się przy tym mocne żółte wybarwienie o dużej trwałości na pranie, tarcie i światło. Zamiast wymienionej powyżej pochodnej kwasu tereftalowego można również stosować amid o następującym składzie:

przy czym otrzymuje się również cenne żółte wybarwienia.

Zastrzeżenie patentowe.

Sposób farbowania mieszanych tkanin i mieszanej przędzy z wełny i regenerowanej celulozy, znamienny tym, że tkaninę lub przędzę traktuje się zdolnymi do sprzęgania aromatycznymi aryamidami kwasów oksykarbonowych lub β - ketonokwasów,

zawierających w cząsteczce co najmniej jedną grupę sulfoamidową z co najmniej jednym wolnym atomem wodoru, a następnie poddaje się działaniu związków dwuazowych amin aromatycznych.

I. G. Farbenindustrie
Aktiengesellschaft.

Zastępca: Inż. J. Wyganowski,
rzecznik patentowy.